

APSTIPRINĀTS
ar Krustpils novada pašvaldības domes
2019. gada 24. aprīļa lēmumu
(sēdes protokols Nr. 5., 7. punkts)

MEŽĀRES BIBLIOTĒKAS
ATTĪSTĪBAS PLĀNS
2019. – 2023. gadam

1. Bibliotēkas pašreizējais situācijas raksturojums un analīze

1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums

Mežāres bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir Krustpils novada pašvaldības informatīva, izglītojoša kultūras iestāde, kura Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā Bibliotēku reģistrā 2004. gada 17. augustā ar Nr. BLB1578 un veic pasaules kultūras mantojuma – iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Bibliotēkas darbības pamats ir ar Krustpils novada domes lēmumu apstiprināts Bibliotēkas nolikums un Bibliotēkas lietošanas noteikumi.

Bibliotēka savā darbībā ievēro LR Bibliotēku likumu un citu normatīvo aktu prasības, Krustpils novada domes lēmumus un rīkojumus, kā arī šo normatīvo aktu grozījumus, labojumus un papildinājumus.

Lai iekļautos kopējā Krustpils novada attīstības redzējumā, Bibliotēkas attīstības plāns veidots saskaņā ar Krustpils novada esošo attīstības programmu un galvenās attīstības prioritātes tiks iekļautas, veidojot jauno Krustpils novada attīstības programmu 2020.-2026.gadam.

1.2. Bibliotēkas misija, mērķis un galvenie uzdevumi

Misija – veicināt uz zināšanām balstītas izglītotas un informētas sabiedrības attīstību.

Mērķis – iekļauties tālākā sabiedrības informatizācijas procesā, rūpēties par kultūras mantojuma saglabāšanu un nodrošināt visiem Bibliotēkas lietotājiem brīvu, neierobežotu literatūras un informācijas saņemšanu un mūžizglītības iespējas, neatkarīgi no viņu vecuma, tautības, dzimuma, sociālā stāvokļa un izglītības līmeņa.

Galvenie stratēģiskie mērķi:

- kļūt par mūsdienīgu, visām vecuma grupām pievilcīgu vietējās nozīmes informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru;
- veicināt mūžizglītības un pašizglītošanās iespējas;
- pilnveidot klientu apkalpošanu, sniegt konsultācijas informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā;
- saglabāt interesi par grāmatu, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū un nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu;
- sekmēt pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu;
- rūpēties par materiāli tehnisko nodrošinājumu, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju uzturēšanu un attīstību;
- paaugstināt darbinieka kvalifikāciju.

1.3. Bibliotēkas pakalpojumi un pieejamība

Bibliotēka nodrošina lietotājiem informacionālos pakalpojumus tradicionālajā veidā, gan izmantojot informācijas tehnoloģijas un tie ir sekojoši:

- grāmatu, preses izdevumu un citu dokumentu izsniegšana lasītavā un līdzņemšanai uz mājām;
- SBA pakalpojumi;
- datoru lietošana saskaņā ar noteikumiem;
- bezmaksas internets, Wi-Fi;
- bezmaksas pieeja datu bāzēm www.letonika.lv, Lursoft laikrakstu bibliotēkai www.news.lv un www.filmas.lv;
- pieeja Jēkabpils reģiona un Neretas novada publisko un skolu bibliotēku elektroniskajam kopkatalogam;
- tematiskie pasākumi, izstādes un citas saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas;
- kopēšana, printēšana, skenēšana (maksas pakalpojumi).

Bibliotēka lietotājiem atvērta 40 stundas nedēļā, darba dienās no plkst. 8:00 – 17:00 ar pusdienas pārtraukumu no plkst. 12:00 – 13:00, sestdiena un svētdiena – brīvdienas. Bibliotēkas darba laiks pakārtots tuvumā esošo pagasta iestāžu un citu institūciju darba laikiem un apmeklētāju plūsmai, atbilstoši iedzīvotāju interesēm.

Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kam ir pārvietošanās un kustību spēju ierobežojumi. Apmeklētāji tiek iepazīstināti ar Bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām.

Bibliotēkas lietotāji savu viedokli par Bibliotēkas darbu izteikuši „Atsauksmju un ierosinājumu burtnīcā”, aptaujās un individuālo pārrunu ceļā.

Aptauju un vērtējumu rezultāti tiek izmantoti Bibliotēkas krājuma veidošanai, tematisko pasākumu organizēšanai un Bibliotēkas telpu vispārējā stāvokļa un tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

Bibliotēkas krājums, tai skaitā žurnāli un laikraksti, tiek komplektēts ņemot vērā lasītāju vēlmes un intereses, lai ir pārstāvētas visas lasītāju sociālās un interešu grupas un pieprasītākās literatūras nozares, līdz ar to piesaistot jaunus lasītājus.

Informācija lietotājiem par Bibliotēku un tās pakalpojumiem ir pieejama:

- Krustpils novada mājas lapā, www.krustpils.lv ;
- Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā – www.jgb.lv, sadaļā “Novadu bibliotēkas”;
- Latvijas bibliotēku portālā www.biblioteka.lv ;
- Latvijas kultūras kartē www.kulturaskarte.lv.
- Sociālā tīkla Twitter kontā – <https://twitter.com/KrustpilsNovads>

Svarīgākā un jaunākā informācija ir izvietota Bibliotēkas lasītavā uz informācijas un ziņu stenda.

1.4. Bibliotēkas pamatrādītāji (2016 – 2018 gads)

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

Rādītāji	2016	2017	2018
Lietotāju skaits	208	203	211
<i>t. sk. bērni</i>	74	69	55

Bibliotēkas apmeklējums	5195	5199	4126
<i>t. sk. bērni</i>	1782	1856	1155
Izsniegums kopā	7576	6661	5559
<i>t. sk. grāmatas</i>	2567	2331	2836
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	5007	4330	2723
<i>t. sk. bērniem</i>	142	195	219
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita apkalpes zonā	26.6	26.7	28.9
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	68.5	57.5	49.5
Iedzīvotāju skaits	783	761	729
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	108	120	111

1.5. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

Bibliotēka atrodas Mežāres ciema centrā vienā ēkā ar Mežāres kultūras namu, pagasta pārvaldi, ģimenes ārsta prakses vietu un pastu.

Ēka, kurā atrodas Bibliotēka, būvēta 1989. gadā. Lielākajai daļai telpu, t. sk. Bibliotēkas telpām 118 m² nepieciešams kosmētiskais remonts.

Bibliotēkā, ieskaitot izstāžu un pasākumu telpu, ir 34 lietotāju vietas, t. sk. 7 datorizētas. Telpās ir neliela bērnu zona un vieta jauniešiem.

Uz 2019. gada sākumu Bibliotēkā pilnībā nomainīti visi grāmatu plaukti un citas mēbeles. Turpinās datortehnikas atjaunināšana.

2018. gadā paredzētais Bibliotēkas telpu remonts tika pārcelts uz 2019. gadu.

1.6. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	16860	17218	17315
Pašvaldības finansējums	16860	17218	17262
Citi ieņēmumi (maksas pakalp.)	-	-	53

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2546	2490	2491
Grāmatām	1655	1655	1655
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	57	130	117
Periodiskajiem izdevumiem	891	835	836
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	3.25	3.27	3.42

2017. gadā tika pabeigta grāmatu krājuma rekatalogizācija, kurš šobrīd 100% atspoguļots Jēkabpils reģiona un Neretas novada publisko un skolu bibliotēku kopkatalogā un 2018. gada sākumā veikta Bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija).

Finansiālais nodrošinājums atbilst Bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai.

2. Stratēģiskā daļa

No Bibliotēkas stratēģiskajiem mērķiem un galvenajiem uzdevumiem izriet sekojoši darbības virzieni:

- nodrošināt visiem Bibliotēkas lietotājiem piekļuvi mūsdienīgiem, daudzpusīgiem bezmaksas informācijas resursiem;
- turpināt uzlabot Bibliotēkas krājuma kvalitāti, atjaunojot un papildinot daiļliteratūras un nozaru literatūras krājumu;
- saglabāt apmeklētāju interesi par grāmatu lasīšanu, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu sabiedrībā;
- attīstīt Bibliotēku par mūsdienīgu mūžizglītības centru personības pilnveidošanai un kultūras izzināšanai;
- apkopot un saglabāt vietējās nozīmes kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm;
- nodrošināt radošas brīvā laika izmantošanas iespējas;
- sniegt atbalstu Bibliotēkas lietotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē;
- popularizēt Bibliotēku sociālajās vietnēs.

Bibliotēkas stipro un vājo pušu analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums, ērta piekļūšana. • Pieeja apmeklētājiem ar kustību traucējumiem. • Piemērotas, plašas, gaišas telpas, kas ļauj kvalitatīvi apkalpot apmeklētājus. • Automatizēts darba process. • Patstāvīgs interneta pieslēgums, Wi-Fi, lietotājiem 7 datori, multifunkcionālā iekārta, printeris, skeneris. • Bezmaksas pieeja datu bāzēm – news.lv un letonika.lv. • Daudzpusīgs daiļliteratūras, nozaru literatūras un periodikas krājums, kas regulāri tiek papildināts ar jaunāko, aktuālāko literatūru. • Atbilstoša telpa izstādēm, tematiskajiem pasākumiem un citām aktivitātēm. • Laba sadarbība ar Mežāres pamatskolu,	• Samazinās iedzīvotāju skaits pagastā. • Samazinās skolēnu skaits Mežāres pamatskolā. • Ierobežoti finansu resursi Bibliotēkas telpu remontam un jauno tehnoloģiju ieviešanai. • Dažreiz nestabilitāte interneta darbībā.

kultūras namu, JGB un novada bibliotēkām. • Regulāra personāla profesionālās izglītības pilnveidošana. • Atbilstošs finansējums krājuma komplektēšanai.	
Iespējas	Draudi
• Noturēt esošos un piesaistīt jaunus apmeklētājus Bibliotēkai. • Lietotāju interešu izpēte. • Elektronisko resursu un datu bāzu piedāvājuma paplašināšana un popularizēšana. • Papildus finansējuma piesaiste, izmantojot piedāvāto projektu iespējas. • Kvalifikācijas celšana Bibliotēkas darbiniekam, profesionālā izaugsme. • Plašāka publicitāte par Bibliotēkas resursu un pakalpojumu daudzveidību un pieejamību. • Sniegt konsultācijas elektroniskā kopkataloga izmantošanā, datoru lietošanā un interneta izmantošanā. • Iesaistīt lietotājus e – pakalpojumu lietošanā.	• Iedzīvotāju un skolēnu skaita tālāka samazināšanās var negatīvi ietekmēt Bibliotēkas lietotāju skaitu. • Interneta mēdiju un mobilo tehnoloģiju attīstība. • Pieaugošais interneta un mobilā interneta pielietojums māsaimniecībās. • Nestabila valsts un pašvaldības politika dažādu ar kultūru saistīto jautājumu risināšanā.

3. Rīcības plāns

Mērķi	Uzdevumi	Plānotie rezultāti
1. Kļūt par mūsdienīgu, visām vecuma grupām pievilcīgu vietējās nozīmes informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru.	Sakārtot vizuāli Bibliotēkas telpas (kosmētiskais remonts) un infrastruktūras bāzi.	Mūsdienīgi pakalpojumi estētiski pievilcīgā, patīkamā vidē.
	Veikt esošo un potenciālo Bibliotēkas lietotāju apmierinātības pētījumu.	Veikta aptauja, noskaidrotas Bibliotēkas lietotāju vajadzības un vēlmes.
	Popularizēt Bibliotēkas darbu un pakalpojumus sociālajos tīklos un plašsaziņas līdzekļos.	Regulāri iesniegta informācija Krustpils novada pašvaldības mājas lapā www.krustpils.lv , laikrakstos “Krustpils Novadnieks” un “Brīvā Daugava”. Bibliotēkas profila veidošana kādā no sociālajiem tīkliem.
	Turpināt sadarbību ar Mežāres pamatskolu un Mežāres kultūras namu.	Kopīgi pasākumi un aktivitātes.

2. Veicināt mūžizglītības un pašizglītošanās iespējas.	Papildināt krājumu ar jauniem uzziņu un nozaru literatūras izdevumiem.	Kvalitatīvi veidots laikmetam atbilstošs izglītojošas literatūras krājums.
	Organizēt izziņojošus tematiskos pasākumus.	Pasākumi, kas sniedz dažādu informāciju un paver jaunas iespējas.
3. Pilnveidot klientu apkalpošanu, sniegt konsultācijas informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā.	Popularizēt Bibliotēkā pieejamās datu bāzes.	Uzlabotas lietotāju zināšanas un iemaņas orientēties informācijas vidē.
	Konsultēt e-pakalpojumu izmantošanā, skaidrot e-vides iespējas.	Iedzīvotāji plašāk un drošāk lieto e-pakalpojumus, ir zinošāki.
4. Saglabāt interesi par grāmatu, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū un nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu	Bibliotēkas krājuma papildināšana ar jaunāko mūsdienu literatūru.	Interesanta, aizraujoša literatūra visām vecuma grupām.
	Turpināt sadarboties ar Mežāres pamatskolu lasītveicināšanas pasākumu jomā.	Interese par grāmatām un lasīt griboši Bibliotēkas lietotāji.
	Organizēt dažādus izglītojošos un tematiskos pasākumus bērniem un jauniešiem.	Veicināta vēlme piedalīties, radoši izpausties, gūt jaunas iemaņas un atklāsmes interesantai un saturīgai brīvā laika pavadīšanai.
	Attīstīt galda un cita veida spēļu piedāvājumu.	Dažādota uz komunikāciju un saskarsmi vērsta brīvā laika izmantošana.
5. Sekmēt pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu.	Turpināt apkopot novadpētniecības materiālus.	Savākta informācija par Mežāres pagastu, cilvēkiem un notikumiem.
	Apzināt kultūrvēsturiskos un dabas objektus Mežāres pagastā.	Apkopota informācija par pagasta atpazīstamākajām vietām un objektiem.
	Popularizēt Bibliotēkā esošo novadpētniecības krājumu.	Interesentiem pieejams novadpētniecības materiāls, kurš tiek popularizēts arī izstādēs un pasākumos.
6. Rūpēties par materiāli tehnisko nodrošinājumu, informācijas komunikāciju tehnoloģiju uzturēšanu un attīstību.	Uzturēt kārtībā un atjaunot materiāli tehnisko nodrošinājumu Bibliotēkā.	Droši, ērti, kvalitatīvi pakalpojumu saņemšanas apstākļi Bibliotēkas lietotājiem.
	Turpināt atjaunot datortehniku un lietotāju vajadzībām atbilstošu programmatūru.	Mūsdienīga datortehnika, kas atbilst lietotāju vēlmēm un interesēm.
	Sekot līdzi interneta darbības nodrošinājumam.	Apmeklētājiem pieejams nepārtraukts, kvalitatīvs internets.

7. Paaugstināt darbinieka kvalifikāciju.	Piedalīties profesionālās pilnveides pasākumos (kursi, semināri, pieredzes apmaiņas braucieni u.c.).	Savu nozari pārzinošs speciālists. Kvalitatīva Bibliotēkas lietotāju apkalpošana.

Rīcības plāna mērķu realizēšanai laika posmā no 2019. – 2023. gadam paredzētais finansējums ir Krustpils novada pašvaldības budžets.

Mežāres bibliotēkas vadītājs:

Jānis Pastars